

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvm.dk
www.stukuvm.dk
CVR nr.: 29634750

29. juni 2020
Sags nr.:20/12778

Vidensnotat om sammenhængen mellem klassekvotient og fagligt niveau

Der er gennemført en del forskning om sammenhængen mellem klassekvotient og fagligt niveau.

VIVE Campell har gennemført en kortlægning og vurdering af forskningen i form af et såkaldt systematisk review, hvor de undersøger, hvorvidt en reduktion i klassekvotienten vil øge de faglige resultater. Det er offentliggjort i regi af det internationale Campbell-samarbejde i rapporten ”Small class sizes for improving student achievement in primary and secondary schools” i 2018. Campbell reviewet lever op til en række høje kvalitetskrav og udgør p.t. det bedst tilgængelige vidensgrundlag om sammenhængen mellem klassekvotient og elevernes faglige resultater på almenområdet på det, der svarer til 0. til 12. klassetrin.

Konklusionen på reviewets metaanalyse er, at eleverne i små klasser opnår lidt bedre resultater i læsning end elever i klasser med flere børn. Der kan ikke konkluderes noget entydigt om effekten på matematik.

Det konkluderes også, at der er en række metodiske udfordringer i den eksisterende forskning, og at det vil være naturligt at gennemføre et eller flere store forsøg med klassekvotient, der designes, så der kan siges noget mere sikkert om effekten af reduceret klassekvotient. En udfordring i en del af studierne er, at det ikke kan udelukkes, at andre forhold end klassestørrelsen, fx social baggrund, har påvirket elevernes præstationer. Det kan blandt andet undgås ved at undersøge effekten i systematiske forsøg, hvor elever tilfældigt indskrives i klasser af forskellig størrelse.

Blandt de 127 studier i reviewet indgår et enkelt dansk studium fra 2016. Det viser, at der var en lille negativ effekt af større klasser i folkeskolen i skoleårene 2009/2010 til 2011/2012 på de faglige resultater i nationale test med forskelle på tværs af fag og klassetrin. Studiet indgår ikke i reviewets syntese på grund af forfatterens forbehold over for den anvendte metode.

Da der ikke er lavet systematiske forsøg med effekten af reduceret klassekvotient i Danmark eller i øvrigt er studier, der lever op til eksempelvis Campbells kvalitetskriterier, er det vanskeligt at sige noget entydigt om, hvad en reduceret klassekvotient i Danmark kunne have af effekt på faglige resultater. Campbell reviewet og den danske undersøgelse indikerer dog, at der kan være en lille positiv effekt af lavere klassekvotient i Danmark.

Det er relevant at sammenligne effektstørrelser af forskellige indsatser. I reviewet er beregnet en vægtet gennemsnitlig effekt af interventioner med reduceret klassekvotient på 0,11 standardafvigelse i læsning. Til sammenligning har VIVE i et andet Campbell systematisk review offentliggjort i april 2020 beregnet en gennemsnitlig effekt på 0,22 standardafvigelse af en række målrettede skolebaserede indsatser til at forbedre læsning og matematik for elever med eller i risiko for få faglige udfordringer på 7. til 12. klassetrin. Et eksempel på en indsats, der også kræver flere lærere, er undervisning i små grupper på fem elever eller færre med en effektstørrelse på 0,38.

Effektstørrelserne skal ses i lyset af, at det er relativt omkostningstungt at reducere klassekvotienten, bl.a. fordi det kræver flere lærere og lokaler at etablere flere klasser.

VIVE Campbell har i april 2020 offentliggjort, at de igangsætter en undersøgelse af effekten af klassestørrelse for læring og trivsel på børn med særlige behov.